

Nõuded käsipallitreenerite kutseeksami- lubamise ja kutse omistamise kohta

I. Käsipallitreenerite kutse taotlemise ja taastaotlemise nõuded ning nõuded eriala taseme- ja täiendkoolitustele.

Taotleja peab vastama järgmistele eeltingimustele ja tõendama dokumentidega oma haridustaset, läbitud taseme- ja täienduskoolitusi, treeneri kutsetaset, töökogemust ja teisi nõudeid.

Käsipalli abitreener, (käsipallitreener, tase 3) kutse **taotlemise** eelduseks on:

1. → vanus vähemalt 18 aastat, abitreeneri, tase 3 tasemekoolituse läbimine spordi üldainetes mahus 30 tundi ja käsipalli erialal vähemalt 30 tundi, viimase nelja aasta jooksul läbitud esmaabi baaskoolitus (16 tundi) või esmaabi täiendkoolitus (6 tundi), soovitavalt keskharidus ja spordiala harrastuse kogemus.

Käsipalli abitreener (käsipallitreener, tase 3) **taotlemise** eelduseks on käsipallialase tasemekoolituse läbimine mahus 30 tundi.

EKL kutsekomisjoni poolt on arvatud abitreeneri (käsipallitreener tase 3) tasemekoolituste nimekirja:

- kõik EKL poolt korraldatud rahvusvahelised ja kohalikud käsipallialased koolitused, mis vastavad EOK kutsenõukogu poolt kinnitatud EKL abitreeneri (käsipallitreener tase 3) tasemekoolituse õppekavale.
- klubide poolt korraldatavad käsipallialased koolitused, mis on registreeritud EKL ning mille kohta on EKL esitatud koolituse temaatiline plaan, koolitust läbiviivad lektorid, osalejate nimekiri, mis on kinnitatud koolituse läbiviija poolt ning mille temaatika vastab EOK kutsenõukogu poolt kinnitatud EKL abitreeneri (käsipallitreener tase 3) tasemekoolituse õppekavale.
- EHF ja IHF virtuaal- või e-koolitustel osalemine, mis on dokumenteeritud ja Eesti Käsipalliliidu poolt kinnitatud.
- Erinevate riikide meistrivõistlustel osalenud endistele (mitte enam kui 5 aastat tagasi) Eesti rahvuskoondise mängijatele võib arvestada kuni 12 tasemekoolituse tundi, võimaldamaks peale mängijakarjääri lõpetamist koheselt asuda treeneritööle ja treenerikutse taotlemisele.
- Eesti rahvuskoondise mängijatele võib arvestada kuni 12 tasemekoolituse tundi, kui nad soovivad asuda treenerikutse taotlemisele.

Käsipalli abitreener (käsipallitreener tase 3) **taastaotlemiseks** tuleb läbida käsipallialane täiendkoolitus mahus 60 akadeemilist tundi, mis ei ole olnud aluseks varasemate kutseandmiste otsustamisel ja vähemalt 2-aastane erialane töökogemus abitreener, tase 3 kutsetasemel viimase 4 aasta jooksul.

EKL kutsekomisjoni poolt on arvatud käsipallitreener tase 3 täiendkoolituste nimekirja:

- kõik EKL poolt korraldatud rahvusvahelised ja kohalikud käsipallialased koolitused,
- klubide poolt korraldatavad käsipallialased koolitused, mis on registreeritud EKL ning mille kohta on EKL esitatud koolituse temaatiline plaan, koolitust läbiviivad lektorid, osalejate nimekiri, mis on kinnitatud koolituse läbiviija poolt
- EHF ja IHF virtuaal- või e-koolitustel osalemine, mis on dokumenteeritud ja Eesti Käsipalliliidu poolt kinnitatud.

- d. täiendkoolituse teiste võimalike vormide arvestamine - teiste treenerite juures stažeerimine, Eesti rahvuskoondise mängijana tegutsemine, erinevate riikide meistrivõistlustel osalenud endised Eesti rahvuskoondise mängijad.

Käsipallitreener, tase 4 (käsipalli nooremtreener) kutse **taotlemise** eelduseks on:

1. → keskharidus, abitreeneri, tase 3 kutse omamine, tase 4 tasemekoolituse läbimine spordi üldainetes mahus 50 tundi ja käsipallis – vähemalt 50 tundi, viimase nelja aasta jooksul läbitud esmaabi baaskoolitus (16 tundi) või esmaabi täiendkoolitus (6 tundi) ning vähemalt 1-aastane erialane töökogemus abitreeneri, tase 3 kutsetasemel;
2. → kehalise kasvatuse ja/või spordialane kõrgharidus ning täiendkoolitus käsipalli erialal viimase 4 aasta jooksul vähemalt 60 tunni ulatuses, mis ei ole olnud aluseks varasemate kutseandmist otsustamisel ja viimase nelja aasta jooksul läbitud esmaabi baaskoolitus (16 tundi) või esmaabi täiendkoolitus (6 tundi).

EKL kutsekomisjoni poolt on arvatud nooremtreeneri tasemekoolituste nimekirja:

- a. Kõik EKL poolt korraldatud rahvusvahelised ja kohalikud käsipallialased koolitused, mis vastavad EOK kutsenõukogu poolt kinnitatud EKL nooremtreeneri (käsipallitreener tase 4) tasemekoolituse õppekavale.
- b. klubide poolt korraldatavad käsipallialased koolitused, mis on registreeritud EKL-s ning mille kohta on EKL-u esitatud temaatiline plaan, koolitust läbiviivad lektorid, osalejate nimekiri, mis on kinnitatud koolituse läbiviija poolt ning mille temaatika vastab EOK kutsenõukogu poolt kinnitatud EKL nooremtreeneri, käsipallitreener tase 4 tasemekoolituse õppekavale.
- c. EHF ja IHF virtuaal- või e-koolitustel osalemine, mis on dokumenteeritud ja Eesti Käsipalliliidu poolt kinnitatud.
- d. Erinevate riikide meistrivõistlustel osalenud endistele (mitte enam kui 5 aastat tagasi) Eesti rahvuskoondise mängijatele võib arvestada kuni 12 tasemekoolituse tundi, võimaldamaks peale mängijakarjääri lõpetamist jätkata treeneritööl ning treeneri kutsekvalifikatsiooni tõstmisega
- e. Eesti rahvuskoondise mängijatele võib arvestada kuni 12 tasemekoolituse tundi, kui nad töötavad treenerina ning soovivad asuda treeneri kutsekvalifikatsiooni tõstmisele.
- f. Tasemekoolituse koolitustundide kogumine kõrge kvalifikatsiooniga käsipallitreenerite treeningtundide jälgimise teel kuni 12 tasemekoolituse tundi (juhend vt dok 2 juures)

Käsipallitreener, tase 4 (käsipalli nooremtreener) **taastaotlemiseks** tuleb läbida käsipallialane täiendkoolitus mahus 60 akadeemilist tundi, mis ei ole olnud aluseks varasemate kutseandmist otsustamisel ja vähemalt 2-aastane erialane töökogemus käsipalli nooremtreeneri kutsetasemel viimase 4 aasta jooksul.

EKL kutsekomisjoni poolt on arvatud käsipallitreener tase 4 täiendkoolituste nimekirja:

- a. kõik EKL poolt korraldatud rahvusvahelised ja kohalikud käsipallialased koolitused.
- b. klubide poolt korraldatavad käsipallialased koolitused, mis on registreeritud EKL-s ning mille kohta on EKL-u esitatud temaatiline plaan, koolitust läbiviivad lektorid, osalejate nimekiri ning koolituse läbiviija kinnitus.
- c. EHF ja IHF virtuaal- või e-koolitustel osalemine, mis on dokumenteeritud ja Eesti Käsipalliliidu poolt kinnitatud.
- d. täiendkoolituse teiste võimalike vormide arvestamine - teiste treenerite treeningtundide vaatlusanalüüsi teostamine, teiste treenerite juures stažeerimine,

Eesti rahvuskoondise mängijana tegutsemine, erinevate riikide meistrivõistlustel osalenud endised Eesti rahvuskoondise mängijad

Käsipallitreener, tase 5 (treener) taotlemise eelduseks on:

1. → keskharidus, nooremtreeneri, tase 4 kutse omamine, üldainete ja käsipallialase tasemekoolituse läbimine kumbagi mahus 70 tundi (kokku 140 tundi) ning 3-aastane erialane katkematu töökogemus
2. → viimase 5 aasta jooksul omandatud kehalise kasvatuse ja/või spordialane kõrgharidus ning erialane täiendkoolitus käsipalli erialal viimase 4 aasta jooksul vähemalt 60 tunni ulatuses, mis ei ole olnud aluseks varasemate kutseandmistele otsustamisel viimase nelja aasta jooksul läbitud esmaabi baaskoolitus (16 tundi) või esmaabi täiendkoolitus (6 tundi) vähemalt 1-aastane erialane töökogemus viimasel 4 aasta jooksul;
3. → 6 ja enam aastat tagasi omandatud kehalise kasvatuse ja/või spordialane kõrgharidus ning käsipallialane täiendkoolitus viimase 4 aasta jooksul vähemalt 60 tunni ulatuses, mis ei ole olnud aluseks varasemate kutseandmistele otsustamisel, viimase nelja aasta jooksul läbitud esmaabi baaskoolitus (16 tundi) või esmaabi täiendkoolitus (6 tundi) ja vähemalt 5-aastane erialane töökogemus viimase 8 aasta jooksul.

EKL kutsekomisjoni poolt on arvatud treeneri (käsipallitreener tase 5) tasemekoolituste nimekirja:

- a. kõik EKL poolt korraldatud rahvusvahelised ja kohalikud käsipallialased koolitused, mis vastavad EOK kutsenõukogu poolt kinnitatud EKL treeneri, käsipallitreener tase 5 (treener) tasemekoolituse õppekavale. Kui kõrgkooli õppekava sisaldab käsipalliõpetust, siis kirjaliku väljavõttega õppekavast tõendada selle maht EAP-des ja/või akadeemilistes tundides.
- b. klubide poolt korraldatavad rahvusvahelised käsipallialased koolitused, mis on registreeritud EKL-s ning mille kohta on EKL-u esitatud temaatiline plaan, koolitust läbiviivad lektorid, osalejate nimekiri, mis on kinnitatud koolituse läbiviija poolt ning mille temaatika vastab EOK kutsenõukogu poolt kinnitatud EKL treener, käsipallitreener tase 5, tasemekoolituse õppekavale.
- c. EHF ja IHF virtuaal- või e-koolitustel osalemine, mis on dokumenteeritud ja Eesti Käsipalliliidu poolt kinnitatud.
- d. erinevate riikide meistrivõistlustel osalenud endistele Eesti rahvuskoondise mängijatele kui nad töötavad treeneritena võib arvestada maksimaalselt 12 tasemekoolituse tundi, võimaldamaks peale mängijakarjääri lõpetamist jätkata treeneritööd ja treeneri kutsequalifikatsiooni tõstmist.
- e. Eesti rahvuskoondise mängijatele võib arvestada kuni 12 tasemekoolituse tundi, kui nad samaaegselt tegutsevad treenerina ning soovivad treeneri kutsequalifikatsiooni tõsta.
- f. riigi koondiste abitreenerina tegutsemine ja/või koondiste juures stažeerimine – maksimaalselt 12 tundi
- g. Tasemekoolituse koolitustundide kogumine kõrge kvalifikatsiooniga käsipallitreenerite treeningtundide jälgimise teel (juhend vt dok 2 juures).

Käsipallitreener, tase 5 (treener) taastootlemise eelduseks on käsipallialane täienduskoolitus viimase 4 aasta jooksul vähemalt 60 tunni ulatuses, mis ei ole olnud aluseks varasematel kutseandmistel.

EKL kutsekomisjoni poolt on arvatud treeneri, käsipallitreener tase 5, taastootlemisel täiendkoolituste nimekirja:

- a. kõik EKL poolt korraldatud rahvusvahelised ja kohalikud käsipallialased koolitused. Kui kõrgkooli õppekava sisaldab käsipalliõpetust, siis kirjaliku väljavõttega õppekavast tõendada selle maht EAP-des ja/või akadeemilistes tundides;
- b. klubide poolt korraldatavad käsipallialased koolitused;
- c. kõik dokumenteeritud ja tunnustatud koolitused, mis on suunatud treeneritöö ja pedagoogilise meistrilikkuse tõstmisele,
- d. täiendkoolituse teiste võimalike vormide arvestamine - teiste treenerite ja/või koondiste juures stažeerimine, Eesti rahvuskoondise mängijana tegutsemine, erinevate riikide meistrivõistlustel osalenud endised Eesti rahvuskoondise mängijad.

Käsipallitreener, tase 6 (vanemtreener), kutse **taotlemise** eelduseks on:

1. → treeneri, tase 5 kutse omamine, erialane täiendkoolitus käsipalli erialal – viimase 4 aasta jooksul vähemalt 60 tunni ulatuses, mis ei ole olnud aluseks varasemate kutseandmiste otsustamisel, viimase nelja aasta jooksul läbitud esmaabi baaskoolitus (16 tundi) või esmaabi täiendkoolitus (6 tundi) ning vähemalt 10-aastane erialane töökogemus viimase 12 aasta jooksul
2. → viimase 5 aasta jooksul omandatud kehalise kasvatus ja/või spordialane kõrgharidus ning käsipallialane täiendkoolitus viimase 4 aasta jooksul vähemalt 60 tunni ulatuses, mis ei ole olnud aluseks varasemate kutseandmiste otsustamisel ning viimase nelja aasta jooksul läbitud esmaabi baaskoolitus (16 tundi) või esmaabi täiendkoolitus (6 tundi) ja vähemalt 3-aastane erialane töökogemus viimase 8 aasta jooksul;
3. → 6 ja enam aastat tagasi omandatud kehalise kasvatus ja/või spordialane kõrgharidus ning käsipallialane täiendkoolitus viimase 4 aasta jooksul vähemalt 60 tunni ulatuses, mis ei ole olnud aluseks varasemate kutseandmiste otsustamisel, viimase nelja aasta jooksul läbitud esmaabi baaskoolitus (16 tundi) või esmaabi täiendkoolitus (6 tundi) ja vähemalt 8-aastane erialane töökogemus viimase 12 aasta jooksul

Käsipallitreener, tase 6 (vanemtreener) **taastaotlemise** eelduseks on käsipallitreeneri tööd täiustavate täienduskoolituste maht viimase 4 aasta jooksul vähemalt 60 tunni ulatuses, mis ei ole olnud aluseks varasematel kutseandmistel ning vähemalt 4-aastane töökogemus tase 6 käsipallitreenerina viimase 4 aasta jooksul, st katkematu töötamine käsipallitreenerina.

Käsipallitreener, tase 7 (meistertreener) **taotlemise** eelduseks on vanemtreener, tase 6 kutse omamine,

1. → kehalise kasvatus ja/või spordialane **magistri tasemel** kõrgharidus ning käsipallitreeneri tööd täiustavate täienduskoolituste maht viimase 4 aasta jooksul vähemalt 60 tunni ulatuses, mis ei ole olnud aluseks varasematel kutseandmistel ning: vähemalt 5-aastane töökogemus käsipallitreenerina viimase 8 aasta jooksul
2. → kehalise kasvatus ja/või spordialane kõrgharidus ja vähemalt 10-aastane töökogemus käsipallitreenerina viimase 12 aasta jooksul.

Olulised on treenitavate tulemuste kõrgelt hinnatud tase ja avaldatud erialased publikatsioonid ja/või tegevus käsipallitreenerite koolitajana.

Käsipallitreener, tase 7 (meistertreener) **taastaotlemise** eelduseks on käsipallitreeneri tööd täiustavate täienduskoolituste maht viimase 4 aasta jooksul vähemalt 60 tunni ulatuses, mis ei ole olnud aluseks varasematel kutseandmistel ning katkematu

käsipallialane töökogemus tase 7 viimase 4 aasta jooksul.

Käsipallitreener, tase 8 kutse (eliittreener) taotlemise eelduseks on:

1. → meistertreeneri, tase 7 kutse omamine, kestval ja akadeemilise kõrgtasemega võrreldaval määral omandanud kutsealased tipposkused ja -teadmised, lisaks vastavus vähemalt neljale järgmistest nõuetest (vastavalt EOK treenerite kutsekomisjoni hinnangule):
 - a. on tunnustatud ja oma tulemuslikku treeneritööd korduvalt tõendanud rahvusvahelisel tipptasemel;
 - b. omab rahvusvahelist autoriteeti käsipallikoondiste juurde kutsutud eksperdina/treenerina;
 - c. on avaldanud erialaseid artikleid või valitud esinema rahvusvahelise tasemega konverentsidel;
 - d. on olnud kestvalt eeskujuks ning ausa mängu ja puhta spordi ideaalide eest seisja;
 - e. on tegev/tegutsenud lektori või õppejõuna kõrgkoolis loengutsükliga/või teadustöö valdkonnas;
 - f. tema uute ideede või protsesside arendamise tulemused on rahvusvaheliselt kasutusel.

Käsipallitreener, tase 8 (eliittreener) taastaotlemise eelduseks on käsipallitreeneri tööd täiustavate täienduskoolituste maht viimase 4 aasta jooksul vähemalt 60 tunni ulatuses, mis ei ole olnud aluseks varasematel kutseandmistel ning katkematu käsipallialane töö.

II. Käsipallitreeneri kutse taotleja kompetentsuse hindamine

Käsipallitreeneri kutse taotleja lubatakse hindamisele EKL kutsekomisjoni otsusega arvestades esitatud avalduse ja dokumentide vastavust taotletavale treenerikutsele.

1. Kompetentsuse hindamisvormid kutse andmisel on:

Abitreener, tase 3; Nooremtreener, tase 4; Treener, tase 5

→ teadmiste hindamiseks kirjalik test 40 küsimuse ja iga küsimuse kohta nelja valikvastustega, millest ainult üks on õige. 40 küsimusest 20 küsimust on käsipalli erialased ja 20 küsimust on spordi üldainetest.

- a) **Spordi üldainete** küsimustest on 10 biomeditsiini, 6 pedagoogika ja psühholoogia ning 4 üldteadmiste valdkonnast, mida on võimalik sooritada ainult EOK testikeskuse kaudu.
- b) **Eriala valiktest** sisaldab 20 käsipalliteemalist küsimust. Igale küsimusele on antud 4 valikvastust, milledest testi sooritajal tuleb valida üks – õige või vale vastus. Positiivse tulemuse saavutamiseks tuleb õigesti vastata 80% küsimustest, st 40-st (üldtest + käsipallitest) küsimusest 32 peavad olema õigesti vastatud.

→ käsipalli erialaste praktiliste oskuste hindamine, mille vormi kinnitab EKL kutsekomisjon

- a) **Praktiline ülesanne abitreenerile, käsipallitreenerile tase 3** - peale teooria testeksami positiivset sooritamist tuleb täita praktiline ülesanne, mis sisaldab käsipalli algõpetuse harjutusvara koostamist etteantud teemal. Harjutusvara tuleb esitada skemaatiliselt (joonistena) koos juurdekuuluva selgitava tekstiga.
- b) **Praktiline ülesanne nooremtreenerile, käsipallitreenerile tase 4** - peale teooria testeksami positiivset sooritamist tuleb täita praktiline ülesanne, mis sisaldab käsipalli algõpetuse treeningtunni läbiviimist etteantud teemal ning selle tunni kohta korrektse vormikohase tunnikonspekti koostamist, mis on allkirjastatud treeningtunni peatreeneri

(alaline treeningrühma treener) poolt. Treeningtunni konspekt tuleb enne treeningtunni läbiviimist esitada (saata) kutsekomisjonile.

c) **Praktiline ülesanne treenerile, käsipallitreener tase 5** - peale teooria testeksami positiivset sooritamist tuleb täita praktiline ülesanne, mis sisaldab avatud (näidistreening) treeningtunni läbiviimist etteantud teemal täiskasvanute, või ka B või A vanuseklassi noortega. Treeningtunni kohta tuleb täita korrektne vormikohane konspekt, mis on allkirjastatud treeningtunni peatreeneri (alaline treeningrühma treener) poolt. Treeningtunni konspekt tuleb enne treeningtunni läbiviimist esitada (saata) kutsekomisjonile.

Vanemtreener, tase 6

→ käsipalli eriala küsimustega **suuline või kirjalik eksam**:

- a) EKL kutsekomisjon korraldab eksamineeritava poolt juhuslikkuse meetodil valitud eksamipiletis kajastuval teemal vestluseksami. Eksamipiletid sisaldavad käsipalli õpetamise metoodikat, treeningtöö planeerimist, käsipalli füsioloogilist protsessi, tippkäsipalluri kujunemist jt käsipalli süvaprotsessi küsimusi, **või**
- b) vanemtreeneri kutse taotleja koostab referaadi etteantud teemal (käsipalli õpetamise metoodika, treeningtöö planeerimine, käsipalli füsioloogilised protsessid, tippkäsipalluri kujunemine jt käsipalli süvaprotsessi käsitlevad teemad),

→ Käsipalli erialaste praktiliste oskuste hindamine, mille vormi kinnitab eriala kutsekomisjon. EKL kutsekomisjon on kinnitanud praktiliste oskuste eksami vormiks näidistreeningtunni läbiviimise etteantud teemal täiskasvanutega, või ka B või A vanuseklassi noortega, mille kohta tuleb täita vormikohane konspekt.

Meistertreener, tase 7

→ EKL kutsekomisjon töötab läbi kutse taotleja esitatud dokumentatsiooni vastavuse, annab hinnangu sobivusele meistertreeneri, käsipallitreener tase 7, kutse taotlemisele lubamise kohta ning suunab taotleja EOK kutsekomisjoni eksamile. EOK kutsekomisjon otsustab eksami vormi – **intervjuu või eksperthinnang**.

Eliittreener, tase 8 - **intervjuu või eksperthinnang**.